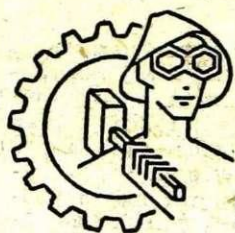

TUDI MI BOMO POMAGALI

NA VČERAJSNJI SEJI JE UPRAVNI ODBOR ŽELEZARNE JESENICE RAZPRAVLJAL O PREDLOGU, DA BI PRIZADETIM PREBIVALCEM IZ DALMACIJE, TO JE IZ OKOLICE MAKARSKE, KI SO UTRPELI OBČUTNO MATERIALNO SKODO ZARADI POTRESNIH SUNKOV, PRISPEVALI MATERIALNO POMOČ V VISINI 5.000.000 DINARJEV.

IZ VSEH OBRATOV NASE ŽELEZARNE DOBIVAMO POROČILA, DA MED ČLANI KOLEKTIVA VLADA VELIKO ZANIMANJE ZA POMOČ PRIZADETIM PREBIVALCEM. NAJPREJ SO SE ODZVALI V OBRATU JEKLOVLEK, KJER SO SKLICALI IZREDNO SEJO ZBORA EE IN SKLENILI, DA V TA NAMEN PRISPEVAJO ZASLUŽEK ENE DNINE. PRIZNATI MORAMO, DA SE JE TUDI TOKRAT POKAZALA HUMANA ZAVEST SLEHERNEGA ČLANA NASEGA KOLEKTIVA, KI SOČUSTVUJE S TISTIMI PREBIVALCI NASE DOMOVINE, KI SO MORALI ZAPUSTITI SVOJE DOMOVE.

PRAV JE, DA SPRİČO VELIKEGA ZANIMANJA, KI VLADA V KOLEKTIVU ZA POMOČ PRIZADETIM PREBIVALCEM V DALMACIJI, ORGANIZIRAMO ENOTNO IN KOLEKTIVNO AKCIJO, S TEM PA BOMO DOKAZALI, DA SMO VEDNO IN POVSOD PRAVILNI POMAGATI.

Železarni

glasilo kolektiva železarne jesenice

ŠTEVILKA 3/IV — JESENICE, 20. JANUARJA 196

O delu organov samoupravljanja v ekonomskih enotah

KAM Z VZDRŽANIMI GLASOVI?

Kakor smo poročali že zadnji številki našega časopisa, je upravni odbor naše železarne imenoval posebno komisijo, ki zasleduje delo samoupravnih organov v ekonomskih enotah.

Omenjena komisija je zasedla tudi napako, ki se zelo pogosto dogaja v primerih, ko

vje treba izglasovati predloge ali sklepe.

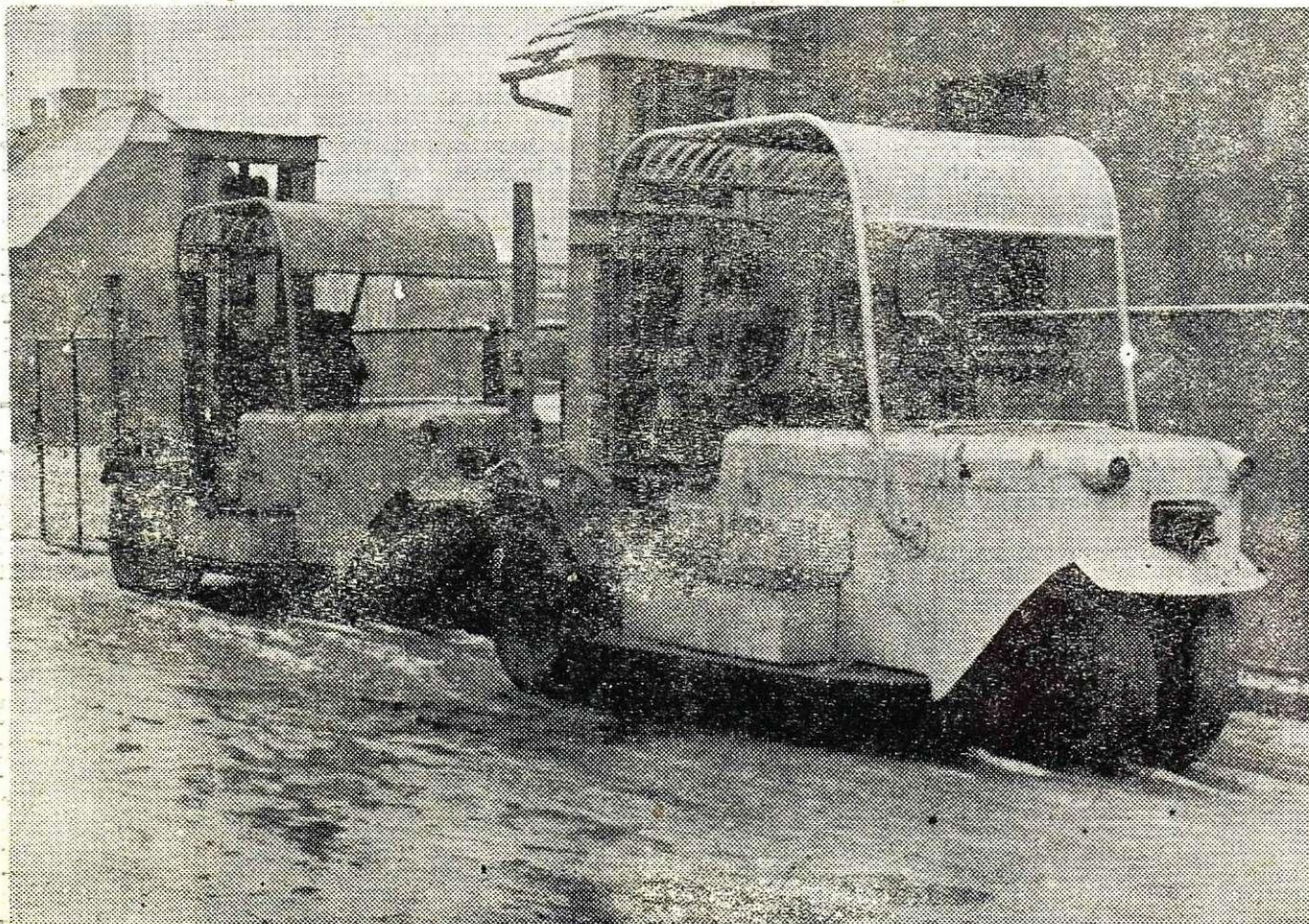
Tako so v eni od naših ekonomskih enot obravnavali problem, ki ga niso mogli rešiti drugače, kakor z glasovanjem. Sklenili so, da bodo glasovali po dminah, rezultat glasovanja pa je bil naslednji: od 118 članov je za predlog glasovalo 52,

odločno proti predlogu 18, pri glasovanju pa se je vzdržalo 48 članov kolektiva. Na podlagi teh rezultatov so v ekonomski enoti smatrali, da je predlog sprejet.

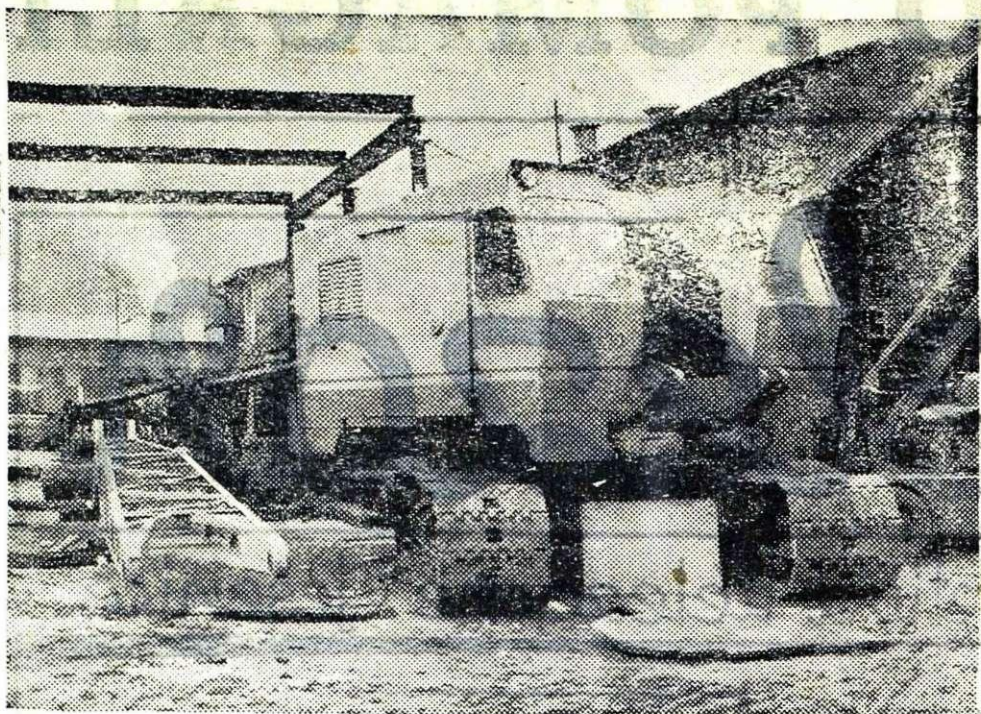
Kje je torej napaka? Po vsej verjetnosti je vodstvo vzdržane glasove prištelo k pozitivnim glasovom in so tako dobili rezultat glasovanja 100 : 18 in s tem smatrali, da je predlog sprejet. Možno je tudi to, da so v že omenjeni ekonomski enoti smatrali, da je bil rezultat glasovanja 52 : 18 in prav tu menimo, da je bila napaka. Če je vodstvo ekonomske enote hotelo zvedeti za mnenje celotnega kolektiva o določenem problemu, potem je to nekakšen referendum in bi morali upoštevati, da je predlog sprejet le v primeru, če bi zanj glasovalo več kot 50 odstotkov članov kolektiva. Pri referendumu niso važni glasovi, ki so proti predlogu in tudi ne glasovi tistih volivcev, ki so se pri glasovanju vzdržali.

V nasprotnem primeru, če glasovanje ne smatramo kot referendum, pa prav tako ne smemo zanemariti 48 glasov (navajam konkreten primer), nepravilno pa je tudi, da te glasove štejemo kot pozitivne oziroma glasovane »za«. Drugi primer je nepravilen tudi zato, ker moramo vedeti, da so se pri glasovanju vzdržali tisti, ki se morda zaradi premalo obrazilnega predloga ne morejo odločiti niti »za« niti »proti«, ali pa tisti, ki niso dovolj

(dalje na 8. strani)

M. Pravniki so na Jesenice pripeljali dva nova 5-tonska viličarja, ki so jih izdelali v Litostroju. Enega od viličarjev bodo uporabljali za transportna dela v valjarnah, drugega pa zaenkrat na Blejski Dobravi v reparacijskem skladišču, pozneje pa za transportna dela pri rekonstrukcijskih delih na Belškem polju. Pred nekaj dnevi sta iz Litostroja prispela še dva 3,5 t viličarja, uporabljali pa jih bodo v predelovalnih obratih in na transportu

Eno od transportnih dvigal SB-100, ki smo jih nabavili za potrebe našega podjetja v lanskem letu, zdaj pa jih prodajamo, ker v celoti ne ustrezajo svojemu namenu

SB - 100

Upravni odbor naše železarnice je na eni izmed zadnjih sej razpravljal tudi o zadevi nabave novih dvigal SB-100. Upravni odbor je prav tako sklenil, da zadevo prepusti v nadaljnjo obravnavo in rešitev disciplinski komisiji pri našem podjetju. Mnenja smo, da v kolikor bi posvečali nabavi raznih strojnih naprav več pozornosti, da takšna razprava na seji upravnega odbora ne bi bila potrebna. Gradiva, ki se nanaša na nabavo in prodajo dvigal SB-100, je precej in ga seveda ne moremo objaviti v enem samem članku. Toda v našem sestavku hočemo poudariti samo to, da je treba v bodoče pri nakupovanju dvigal in drugih strojnih naprav vedeti, ali bodo naročene strojne naprave našim zahtevam in pogojem odgovarjale in če jih bomo lahko koristno uporabljali.

Ne morem razumeti, da so od dvigal, ki so jih na transportnem oddelku prejeli 23. oktobra 1961, eno že prodali gradbenemu podjetju »Tehnika« Ljubljani, za prodajo drugega dvigala pa so v teku razgovori z ŽTP Ljubljana in Gradišom Jesenice.

Glede prodaje teh dvigal smo se pozanimali tudi na transportnem oddelku, kjer pojasnjujejo, da so leta prodali zaradi tega, ker so dvigala zelo visoka in jih težko prevajajo v železarni in izven nje. Zdaj ugotavljajo, da potrebujemo bolj okretna dvigala, kot so n. pr. dvigala UB-1, ki pa jih podjetje »14. oktobar« v Kruševcu ne izdeluje več.

V svojem pojasnilu transportni oddelk omenja tudi obratovanje dvigala, ki smo ga prodali in sicer v času 23. oktobra 1961 do 19. decembra 1961. V tem času so z že omenjenim dvigalom razložili ali naložili 6.432 ton raznega materiala, Vrednost tega materiala pa znaša 1.537,248. dinarjev. Če dvigalo ne bi obratovalo, potem bi moralo naše podjetje po mnenju transportnega oddelka plačati tudi nekaj več milijonov za stojnino.

Ne glede na to, ali so bili pogoji za prodajo ugodni ali ne, ugotavljamo, da do prodaje teh dvigal ne bi prišlo, če bi bili bolj pazljivi že pri samem nakupovanju. Že omenjeno dvigalo so na transportnem

Industrijski zidarji in letošnji načrt ekonomske enote martinarne

Finančni načrt železarnice za leto 1962 predvideva isto količino jekla kot v letu 1961, vendar je pri tem poudarjen čim manjši nakup ingotov od drugih železarn in premik v kvaliteto. Oba pogoja nujno prizadeneta martinarno, saj je načrt njene proizvodnje povešan na 330.000 ton, ali 17.000 ton več, kot je bila realizacija v letu 1961.

Analiza možnosti za realizacijo načrta prikazuje vrsto pomanjkljivosti, kot so: 1,5 mesečna zakasnitev ojačenja žerjavne proge v livni jami za nosilnost 120 ton in s tem v zvezi zakasnitev povečanja vložka na peči H od sedanjih 65 na 85 ton; pomanjkanje zraka za atomizacijo mazuta, kar postaja zaradi povečane porabe mazuta vedno bolj pereče in zakasnitev izdobje dveh dvigal z magnetom za povečanje kapacitete priprave vložka. Pozitivni faktorji pa so: celoletna proizvodnja peči M s 120 t vložkom proti osemmesečnemu obratovanju v letu 1961, nov način popravila dna, kar povečuje mesečni proizvodni potencial za cca 60-80 ur, oz. 400 ton predvidena rekonstrukcija peči A v mesecu aprilu od sedanjih 53 na

60 ton in končno rekonstrukcija peči H v mesecu marcu od sedanjih 65 na 85 ton. Predpogoj navedenega višjega proizvodnega potenciala martinarne pa je vsaj enako izkoriščanje proizvodnih agregatov kot v letu 1961. Najplivnejši faktor pri tem so glavna popravila peči.

Analiza rokov mrzlih zidarskih popravil peči kaže iz leta v leto določen napredek. Zidarji so uspeli skrajšati roke v povprečju od 16,2 odst. v letu 1958 na 15,3 odst. v letu 1959, 13,9 odst. v letu 1960 in 12,2 odst. v letu 1961. Kljub vedno starejšim pečem, katere martinarna v okviru možnosti forsira, so roke skrajševali. Ta uspeh je rezultat boljše organizacije, večjega števila delavcev, zaposlenih pri glavnih popravilih, hitrejšega dela zidarjev in občasnih denarnih nagrad. Obsegi glavnih popravil so različni: porabljene ure od 8000 - 16.000 ur, roki pa od 8 - 15 dni. Če te približne podatke primerjamo z martinarno v Sisku ali Zenici, kjer so porabljene ure približno enake, roki pa od 8 - 11 dni, lahko sklepamo, da je pri večjih glavnih popravilih naša zidarska skupina premajhna oziro-

ma preslaba v kvalifikacijski strukturi.

Pri sedanjih pogojih, velikosti kapacitet in razpoložljivih pomožnih agregatih mora letos martinarna obratovati vsaj 3 mesece s sedmimi pečmi. Sedempečno obratovanje pa je možno le takrat, če bodo roki glavnih popravil tudi pri 16.000

KAKO GOSPODARIMO...

urah, največ 12 dni oz. skupno s kurjavo 17 dni ali 11,7 odst. kofedarskega časa. Ta zahteva je vezana na še večji delovni elan in nujno povečanje posade zidarjev.

Novo zidarsko podjetje »Vatrostalna« iz Zenice je doslej v vseh jeklarnah Jugoslavije zadovoljivo opravljalo glavna popravila. Prednost tega podjetja je v tem, da razpolaga s številnimi delavci z moč-

Dalje na 3. strani

oddelku sicer prodali za manjšo vrednost, vendar večje materialne škode ne bo, ker je dvigalo bilo koristno uporabljeno, odkar je obratovalo v našem podjetju.

Namen tega sestavka je samo v tem, da opozorimo na večjo previdnost pri bodočem nakupovanju raznih strojnih naprav, tako da se ne bo treba ponovno ukvarjati z ugotavljanjem raznih pomanjkljivosti in pa s takojšnjo prodajo.

Komisija je v hladni valjarni in žičarni ugotovila

Nadaljevanje iz 2. številke NORME

O neurejenosti norm so največ govorili v žičarni, dočim izgleda, da v hladni valjarni in drugih oddelkih norme niso bistveni problem. Prevladuje mišljenje, da nastopajo prevelike razlike med posameznimi dimenzijami in da se za ureditev tega vprašanja ni nihče resno zanimal. Obratovodstvo norm v žičarni ni smatralo za problem, ker so le-te vedno presegle povprečje preseganja norm v žičarni.

Iz razgovorov je komisija lahko ugotovila, da so norme postavljene na osnovi izkušenj in kasnejših občasnih sprememb na podlagi snemanj. Do izrazitega nezadovoljstva s strani delavcev je prišlo predvsem zato, ker so v žičarni glede na značaj dela le individualne norme

in je neurejenost norm po zadnji korekturi, ki bi ji morali posvetiti več pozornosti, prišla bolj do izraza. Problem bi morali reševati v nekem sorazmerju za posamezna delovna mesta in je bilo pretežno linearno zniževanje nepravilno. Vprašanje, ki je tudi povzročilo velike razlike pri korekturi norm, so takozvane nadomestne ure. Svoječasno je upravni odbor o tem sklepal in opozoril, da je treba pri pomanjkanju delavcev pisati nadomestne ure tistim, ki so namesto odsotnih delo opravili. Obratovodstvo s tem opozorilom ni bilo seznanjeno in je zato pristalo na zahtevo delavcev, da jim morajo pustiti v teh primerih odstotek prekoračevanja norm namesto plačevanja nadomestnih ur. Zaradi tega je prišlo tudi do 80 % preseganja norm, ljudje pa, ki

so bili nagrajeni na ta način, so bili ob korekturi norm prizadeti.

Po zboru proizvajalcev pa se je zgodilo nekaj posebnih primerov, ki kažejo na anarhičnost. Nekateri delavci, ki so prej presegali normo do 80 %, po konigirani normi niso hoteli več delati. To kaže na negativne tendence in na škodljivo popuščanje vodilnega kadra, ker vemo, da se tako popuščanje pri določanju norm prej ali slej maščuje vsem proizvajalcem, saj je dohodek odvisen le od količine produktivnega dela.

Komisija smatra, da obratovodstvo in delovodje niso pravilno postopali, ko so se v nastalem položaju umaknili na pot najmanjšega odpora, čeprav so bili nekateri v neugodnem položaju zaradi lastne krivde, ker doslej določenim proble-

mom niso posvečili dovolj pozornosti. Zaradi tega smatram, da je ena prvih nalog organov delavskega upravljanja v tej enoti, utrditi disciplino in s tem odnos do dela, na drugi strani pa odločno vztrajati pri reševanju perečih vprašanj.

ODNOSI

Na podlagi dosedanje analize lahko ugotovimo, da odnosi, predvsem v pogledu individualnih zahtev oz. zaradi slabe razdelitve dela med odgovornimi uslužbenci, niso najboljše. Nepravilno je, da so bile n. pr. konference pri šefu grupe od 8. pa tudi do 14. ure in je bilo zaradi tega več ur izgubljenih. Posamezni odgovorni uslužbenci v obratu ne skrbijo za izpopolnjevanje organizacije dela, za pravilno razporeditev delovnih nalog itd. Ampak tudi kaže, da bo treba na področju kadrovske službe v pogojih decentralizacije dela s tega upravljanja

Konec na 8. strani

20. seja upravnega odbora

Upravni odbor naše železarnе je imel 6. januarja 1962 20. redno sejo. Na tej seji je pregledal 698 sklepov, ki so bili sprejeti na prejšnjih 19 sejah. Člani UO so ugotovili, da

ODS EE martinarne je zasedal

Pretekli teden je imel ODS EE martinarne svoje prvo zasedanje po novem letu, na katerem je pregledal proizvodne uspehe lani in obravnaval nekatera kadrovska vprašanja obrata.

Iz tehničnega poročila, ki ga je podal obratovodja, je bilo razvidno, da je bilo v letu 1961 proizvedeno 313.137 ton SM jekla, oziroma za 2,3 odst. manj, kot je bilo planirano. Vendar je bila proizvodnja kljub temu za 7.090 ton večja kot v letu 1960, čeprav se število proizvodnih agregatov, kakor tudi zaposlenih, lani ni povečalo. Večja proizvodnja je bila dosežena predvsem z boljšim izkoriščanjem kolesarskega fonda peči, zvišanjem vlečka na peči M na 120 ton in boljšim obratovanjem v nedeljah. Izmed negativnih strani v preteklem letu je treba predvsem omeniti veliko število ur, porabljenih za popravilo dna in s tem v zvezi veliko porabo sintermagnezita, vendar predvidevajo letos na tem področju znatno izboljšanje z ozirom na iz-

je ostalo le pet sklepov neizpolnjenih in so v ta namen napravili nove zadolžitve. Te zadolžitve se nanašajo na namestitve delovnih invalidov na odgovarjajoča delovna mesta, na vprašanje financiranja 5-letnega načrta stanovanjske gradnje, kakor tudi na nadzor poškodovanih vagonov, ki pridejo v železarno, in na vprašanje finančnega deleža za stanovanje strokovnih delavcev.

Sprejetih je bilo še nekaj sklepov. Tako je upravni odbor sprejel predlog oddelka socialno-zdravstvene službe glede obveznosti podjetja ob smrtnih nesrečah sodelavcev in do njihovih svojcev. Upravni odbor naroča že omenjenemu oddelku, naj obveznosti dopolni v toliko, da se podjetje lahko posluži prevoza ponesrečenca tudi po železnici, če te je tak prevoz bolj ugoden, kakor pa prevoz z avtofurgonom. To velja tudi za spremljevalce pokojnika in za tiste člane kolektiva, ki so določeni, da se udeležijo pogreba kot predstavniki železarnе.

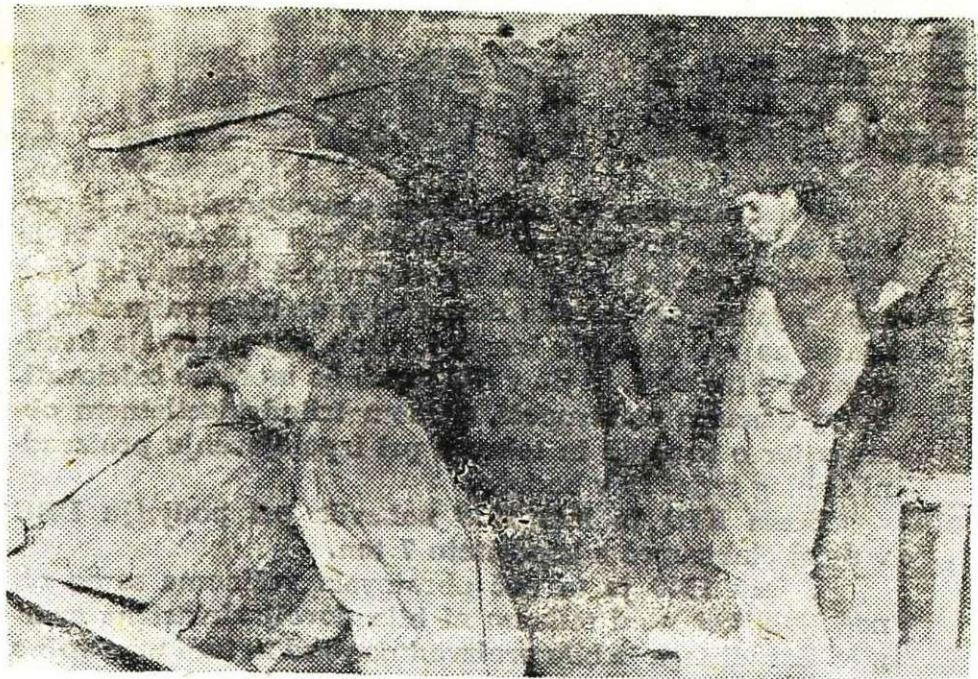
Sprejet je bil tudi sklep, da se udeležimo zimskih metalurških športnih iger, ki bodo 20. in 21. januarja 1962 v Ravnah na Koroškem. Upravni odbor se je v celoti strinjal s predloženo ekipo tekmovalcev, sočelnikov, kakor tudi z organizacijo treningov in potovanja.

Upravni odbor se je strinjal s predlogom, da dobijo mesečne vozne karte za relacijo Hrušica-Javornik z določenim regresom.

Milan Polak

Tudi pri nas je prostor milijonov!

Spominjam se nekaj let nazaj, ko sem poteval po Nizozemski, da so v neki tovarni, kjer so izdelo-

Delo industrijskih zidarjev je zelo naporno in izredno pomembno pri vzdrževanju številnih kurilnih naprav v železarni

Industrijski zidarji in letošnji načrt martinarne

(Nadaljevanje s 3. str.)
no kvalifikacijsko strukturo, tako da lahko tudi obsežnejša glavna popravila opravi v 11 dneh.

Ker je realizacija načrta organsko povezana z navedenimi roki zidarskih popravil, ne očitaje se na obseg, vidimo edino rešitev v tem, da našo zidarsko skupino okrepimo od primera do primera s skupino »Vatrostalne« v takem smislu, da prev-

zame vodstvo glavnega popravila »Vatrostalna«. Tej organizacijski potrebi odgovarja n. pr. formiranje zidarske skupine na Jesenicah pod vodstvom »Vatrostalne«, s čimer bi po našem prepričanju odpadla problematika pomanjkanja zidarskih delavcev, organizacije glavnih popravil in neljubega trenja, ki trenutno škodujejo martinarni in železarni pri realizaciji načrta.

...IN UPRAVLJAMO?

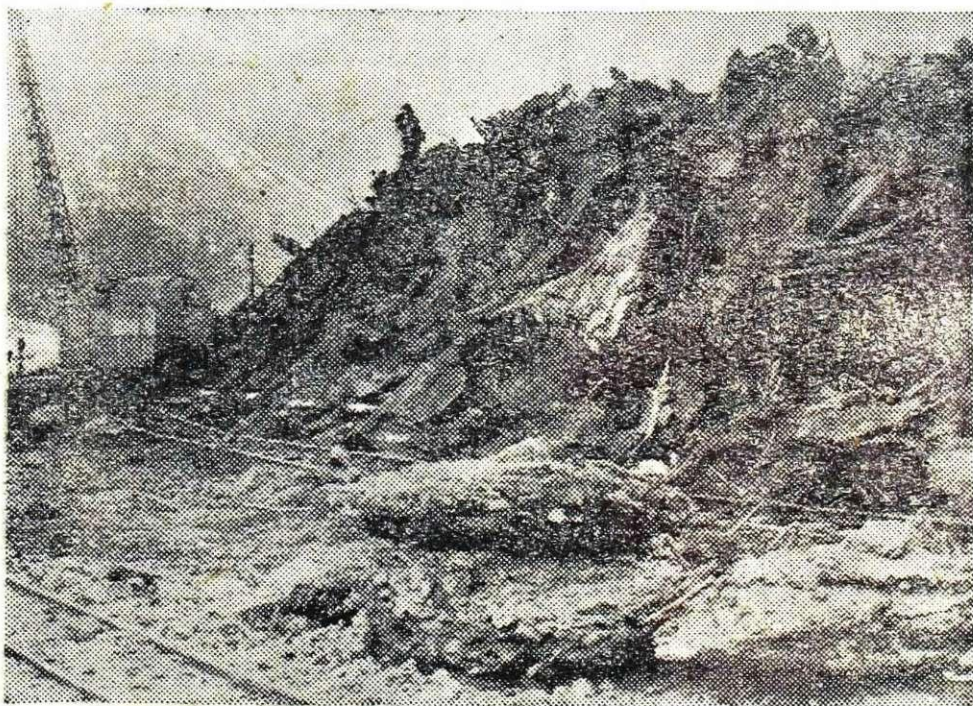
boljšani način popravljanja dna na pečeh.

V drugem delu zasedanja je ODS obravnaval nekatera kadrovska vprašanja. Najprej je sklenil, da dvema članoma kolektiva martinarne odpove delovno razmerje, ker sta se v preteklem letu izkazala kot nepoboljšljiva z ozirom na neopravičene izostanke, čeprav sta bila na to večkrat opozorjena. Istočasno je bil sprejet sklep, da bodo v takšnih primerih ukrepali v podobnem smislu v bodoče. Nato je obratovodja obrazložil članom ODS principe sodobnega kadrovanja srednjega vodnega kadra v obratih ter njihovo vlogo v naši sedanji stvarnosti in pojasnil še nekatere kadrovske ukrepe, ki so bili z ozirom na potrebe obrata v zadnjem času izvedeni. ODS se je strinjal z izvajanjem in kadrovskimi ukrepi obratovodje ter mu je tudi za bodoče obljubil vsa podpora pri izvajanju kadrovske politike v obratu.

Te zasedanje ODS EE martinarne je bilo izredno plodno, saj so bili sprejeti sklepi, ki pomenijo pravo prelomnico v delavskem samoupravljanju obrata, ker bodo v vsakem oziru okrepili proizvodnjo disciplino in omogočili čim uspešnejše delo.

vali do 25 ton težke ladijske vija-ke, ki so bili vskladiščeni na odprtem prostoru, ta prostor imenovali »prostor milijonov«.

Tudi pri nas v železarni imamo

Takole si predstavljamo prostor milijonov na našem nasipu. Več o tem berite v članku, ki ga je napisal tov. Bernard

manjkanja prostora tudi na nasipu. Tudi temu prostoru bi lahko rekli »prostor milijonov«. Da je res tako, potrjujejo sledeči podatki:

V letu 1957 je nastalo splošno pomanjkanje starega železa. V kampanji za zbiranje čim večjih količin odpadnega železa po obratih, smo uvedli posebno skupino čistilcev na nasipu z nalogo, da prepreči odmetavanje železa v nasip. Na normalni tir smo postavili elektrodvigalo, dodali potrebno opremo in pričeli z delom. Tako smo v letih od 1957 do 1961 oddali preko 20.000 ton železa iz nasipa martinarni. Samo od 1. 7. 1960 do 1. 7. 1961 smo oddali 5.509 ton očiščenega železa. Če računamo, da plačujemo zelo drago staro železo od domačih odpadov in iz inozemstva, smo lahko prepričani, da so te količine železa vredne težke milijone. Vrednost železa v količini 5.509 ton, računano po 12,6 din za kg in odračunanimi stroški nakladanja, znaša 67.946.780 din. To je prihranek, ki so ga ustvarili skromni delavci, katere lahko imenujemo rudarje čistega železa.

Vsekakor bo treba temu delu posvetiti še več pozornosti. V načrtu imamo, da bodo avtogenski rezalci rezali železo, ki prihaja na nasip pogosto tudi v 15 ton težkih kosih na licu mesta takoj po očiščenju. S tem načinom dela bomo znižali stroške, ker ne bo ponovnega nakladanja, razkladanja in prevoza.

S tem sem skušal dati podudarka mali skupini članov našega kolektiva, katere delo je skrito za hribi rude, starega železa in povsem neopazno raznim finančnim in tehničnim pokazateljem.

Lani doslej največ elektrojek

Z decentralizacijo delavskega samoupravljanja je postala samostojna ekonomska enota tudi elektropeč, ki je bila prej v sklopu jeklarne. EE elektropeč je obrat, ki sicer zaposluje majhno število delavcev, toda njegova proizvodnja je za naš kolektiv izredno važna, saj proizvaja kvalitetna elektrojekla, ki jih v SM pečeh ne moremo izdelovati. Torej danes o elektropeči, njenem triindvajsetletnem obstoju ter o uspehih in težavah pri izpolnjevanju proizvodnih nalog sedaj in v bodoče.

Bivša KID je leta 1939 nabavila pri podjetju BBC v Švici elektropeč s kapaciteto 7 ton.

V letu 1940 je ta peč obratovala večinoma samo ob nedeljah, ker med tednom ni bilo dovolj električne energije. Zaradi tega je bila proizvodnja pred in tudi med vojno majhna in so proizvajali le 30 kvalitet jekla.

V letu 1949 je pričela obratovati še druga elektropeč s kapaciteto 1,5 tone. Od tega leta dalje pa do danes se je proizvodnja elektrojekla podvojila, kvalitetni asortiman pa je trikrat večji. Doslej največja proizvodnja elektrojekla je bila v lanskem letu, in sicer 13.543 ton, kar je za 290 ton več kot v letu 1960. Uspeh je bil dosežen predvsem zaradi velike požrtvovalnosti kolektiva elektropeči, ki je zelo discipliniran in prihaja redno ob nedeljah na delo, kar omogoča normalno nedeljsko obratovanje.

Zelo važno je tudi dejstvo, da so v obratu elektropeč v preteklem letu precej zmanjšali število nezgod, k čemur je brez dvoma pripomoglo tudi večje število polurnih seminarjev, na katerih so analizirali vzroke posameznih nesreč.

Tudi delavsko samoupravljanje se v tem obratu dobro razvija ter so bili do zdaj vsi zbori proizvajalcev sklepni in razprave vedno živahne ter plodne.

vendar so pri nas slabi delovni pogoji. Zelo pereč problem predstavlja pomanjkanje delovnega prostora, ki pa ne bo rešeno tudi s postavitvijo nove elektropeči, kolikor bo ostala lokacija, za katero vem, ista. Omenim naj še to, da nismo v primerjavi s člani ostalih ekonomskih enot z ozirom na težino dela in delovne pogoje, pravilno nagrajeni. Rešuje nas nedeljsko delo, zato mislim, da bi morali, v kolikor bi se odločili za uvedbo četrte izmene, zagotoviti delavcem enake prejemke, kot jih imajo zdaj, četudi bi bili en dan v tednu prosti. V nasprotnem primeru pa se s tem ne strinjam, saj bi mi prost dan, posebno med tednom, ne pomenil mnogo, v nedeljah pa bi bili prav tako zelo redkokdaj prosti. Na svojem delovnem mestu si želim, da bi bil kader bolj stabilen in da bi imeli nekateri delovodje do podrejenih boljše odnose.

Član UO EE elektropeč je tudi tov. Tine DOLAR, ki je že pet let

zaposlen na elektropeči kot vodja priprave vložka. Pred vojno je bil zaposlen v šamočarni, po vojni pa, do premestitve na elektropeč, v martinarni. O svojem delu in življenju takole pripoveduje: »Doma sem iz Zirovnice, od koder se vsak dan vozim z vlakom na delo. Z delom sem zadovoljen, ne pa tudi z osebnimi dohodki, saj je bilo prej moje delovno mesto vedno boljše ocenjeno kot enako v starem železu martinarne, sedaj pa so moji prejemki manjši. Dokler nismo imeli urejenega skladišča za ferrole, so bile s tem največje težave. Prav tako tudi z nepravilnim signiranjem le-teh, kar je tudi že zelo izboljšano.

Pri decentralizaciji delavskega samoupravljanja je tudi elektropeč postala samostojna ekonomska enota. Imamo svoj upravni odbor, katerega član sem tudi sam in zbor ekonomske enote. Lahko rečem, da oba samoupravna organa zelo do-

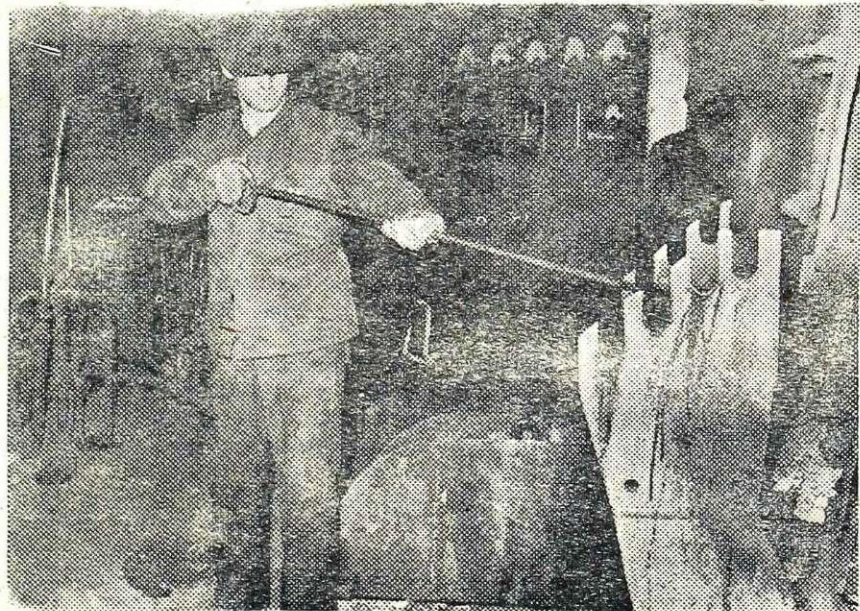
bro delata, za le bo je treba dati prame skim enotam & ve nost. Moji sodelavci upravljajo zelo kar dokazuje vetno sejah UO ali zbora sodelovanje delavcev. Sedaj ima naš orat dikalni odbor.

Delavci na elektr splošnem v primerj ki imajo boljše slov mulativno nagraeni. odbor si prizadva, našega kolektiva tu saj so vsi zelo discip tudi le tako laho oziroma celo preči ni načrt.

Tako o sebi čini tropeči. Oglejmo si loge jih čakajo, pr V bodoče je rednje proizvodnje elek šiš železarni z izrad

Da bi naše bralce bolj podrobno seznanili s tem kolektivom in njegovim delom, vam predstavljamo še nekaj članov te enote in objavljamo njihove odgovore na vprašanja, ki jim jih je zastavil naš sodelavec. Vprašanja so se nanašala na

dnina ne osem ur, ampak kar 11 ur, saj moram vstati zjutraj ob 4. uri, domov pa se vrnem šele ob 15. uri. Z zaslužkom sem zadovoljen, ker lahko delam tudi v nedeljah in sem se nedeljskega dela tudi navadil. Sicer pa bom lahko po dobrih dveh letih, ko

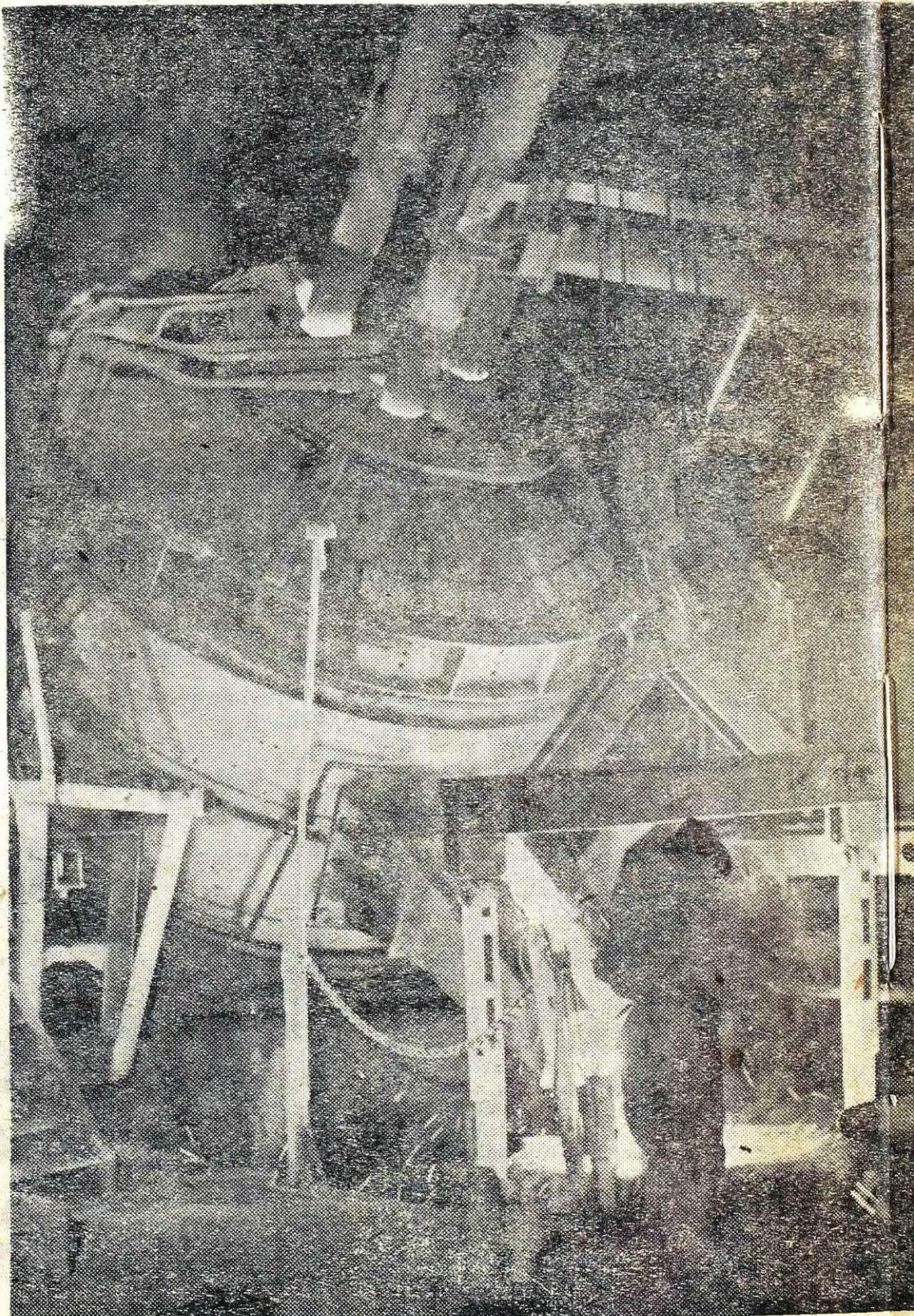

Ze od vsega začetka je zaposlen na elektropeči tov. Miha Ulanec, ki je o svojem delu povedal: »Ze od leta 1941 delam na elektropeči, in sicer kot delavec v livni jami. V tovarno sem prišel že leta 1938 in sem bil do premestitve zaposlen v martinarni. Delo na elektropeči mi je všeč, čeprav je včasih zelo naporeno in tudi škodljivo zdravju. Tako opravilo je katranski premaz kokil in posebno pozimi nevarnost prehlada.

Doma sem v Zasipu pri Bledu in se torej že 26 let vozim v službo z vlakom. Zaradi tega traja moja

bom izpolnil pogoje za upokožitev, seveda če bom ostal zdrav. Tako torej o sebi tov. Miha, delavec v livni jami elektropeči, ki že 21 let s svojimi sodelavci skrbi za to, da elektropeč lahko nemoteno obratuje.

Eden mlajših na elektropeči je topilec Franc Legat, ki bo letos dopolnil 30 let. V naši Železarski industrijski šoli se je izučil za topilca ter je bil nekaj časa pomočnik v martinarni, od leta 1956 pa je na elektropeči. O svojem delu meni takole: »Ze dve leti sem topilec elektropeči. To delo mi je všeč,

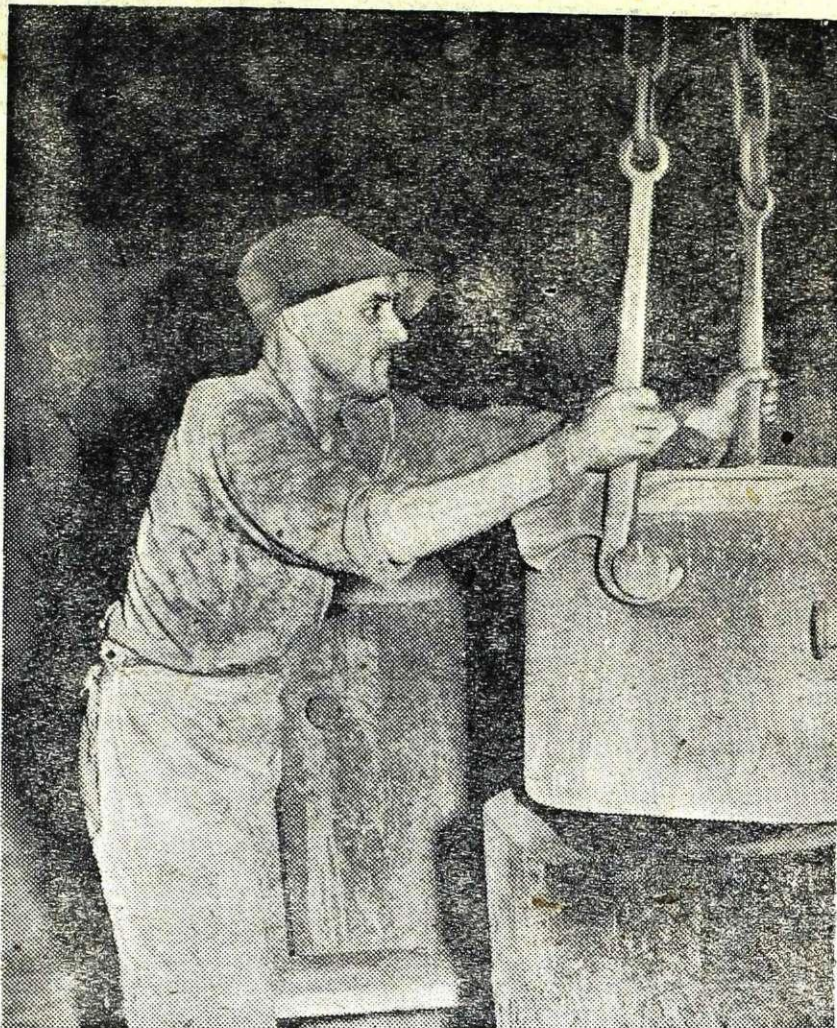
Sarž na elektropeči

Jekla

še boljši uspeh pa sameznim ekonom-
še večjo samostoj-
elavci so za samo-
elo zainteresirani,
eno dober obisk na
bora EE in aktivno
avcev v razpravah.
orjat tudi svoj sin-

elektropeči niso v
merjavi z drugimi,
delovne pogoje, sti-
aeni. Naš upravni
lova, da bi članom
a tudi to izboljšal,
disciplinirani in smo
hko uspeli izpolniti
peči naš proizvod-

ni kolektiva elek-
osi še, kakšne na-
prihodnjih letih.
vedvideno poveča-
elektrojekla v na-
zgradnjo nove elek-

Tov. Miha Ulanec je na elektropeči že 21 let

Vodja priprave vložka je tov. Tine Dolar

tropeči s kapaciteto 50 do 60 ton. Z ekonomskega stališča je izgradnja takšne peči brez dvoma upravičena, saj so veliki agregati vedno bolj gospodarni kot manjši. — Vendar je pri takšni peči tudi nuj-

na nabava mešalca, ki izboljša kvaliteto izdelanega jekla in olajša fizično delo posade pri peči.

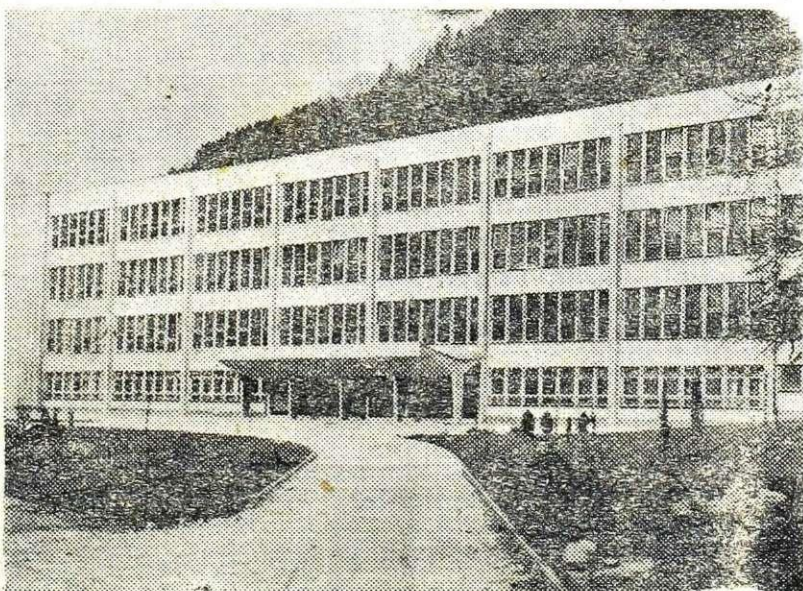
Prostor za postavitev nove peči je predviden v podaljšku hale-martinarne v zadnjem polju, ki je ne-

koliko tesno s prostorom za tako veliko peč. Zaradi tega bi bilo potrebno o lokaciji te peči predhodno res dobro razmisliti, ker bo peč obratovala daljšo dobo in bodo pri tako stisnjemem prostoru med

obratovanjem gotovo nastale težave, ki jih bomo takrat težko reševali, ker za to ne bo možnosti. — Brez dvoma pa je takšna peč z ozirom na premik naše železarne v kvaliteto potrebna.

Šole v naši občini postajajo pretesne

V jeseniški občini je trenutno 6 matičnih osnovnih šol in 6 podružničnih šol s skupno 3641 učenci. Že v prihodnjem šolskem letu se bo to število povzpelo na 4000. Šole imajo pouk v dveh izmenah, ponekod pa zaradi prevelikega

števila učencev prehajajo že na tri izmene. Jeseniška šola »Toneta Čufarja« se je za letos že rešila tretje izmene, ker ji je uspelo dobiti nekaj prostorov v poslopju gimnazije.

Poleg ugotovitve, da so naše šole pri sedanjem obsegu pouka in pri omenjenem številu otrok že polne, je dobro

vedeti, da je vse šolstvo v obdobju šolske reforme. Reforma skuša vsebino in čas trajanja pouka prilagoditi sodobnim potrebam, ki izhajajo iz sodobnega industrijskega razvoja, razvoja družbenih odnosov in napredka znanosti. Celotno naše šolstvo temu razvoju ni dovolj hitro sledilo. Zato skuša šolska reforma stanje popraviti in celo izboljšati s spremembami šolskega programa, po drugi strani pa tudi z uvajanjem novih predmetov. Ti predmeti so tehniška vzgoja z delovno vzgojo, gospodinjstva vzgoja, likovna, telesna in glasbena vzgoja, spoznavanje specifične problematike svojega kraja in podobno. Vendar te predmete razmeroma počasi uvajamo, predvsem zaradi pomanjkanja ustreznih prostorov. V Kranjski gori imajo pouk tehniške vzgoje kar v kleti, šola na Dovjem-Mojstrana pa je sploh brez ustreznih prostorov. Še slabše prilike so pri gospodinskem pouku, kajti samo tri šole v občini imajo za to primerne prostore, medtem ko se ostale šole skušajo znajti kakor vedo in znajo. Gotovo pa je, da pouk v takih pogojih ne more biti najboljši, pa če se učitelji še tako trudijo.

Koliko prostorov šole pravzaprav še potrebujejo? Precej! Da bi lahko zadostili učno-vzgojnim potrebam osnovnih šol v naši občini, potrebujemo še 27 učilnic s pomožnimi prostori, za potrebe strokovnega izobraževanja pa še dodatnih 6 učilnic s pripadajočimi prostori. In koliko to stane? 673 milijonov. Ali je to potrebno? Je! Železarna gre v rekonstrukcijo, ker kot zastarelo podjetje ne more več dosegati želene produktivnosti in kvalitete izdelkov. Premajhne, zastarele in slabo opremljene šole pa ne morejo dajati družbi zadovoljivo izobraženih kadrov, od katerih, kakor vemo, tudi zavisi uspeh proizvodnje.

RACIONALIZATORSKA IN NOVATORSKA DEJAVNOST

Društvo izumiteljev sporoča:

Ustanovljena je registratura tehničnih izboljšav

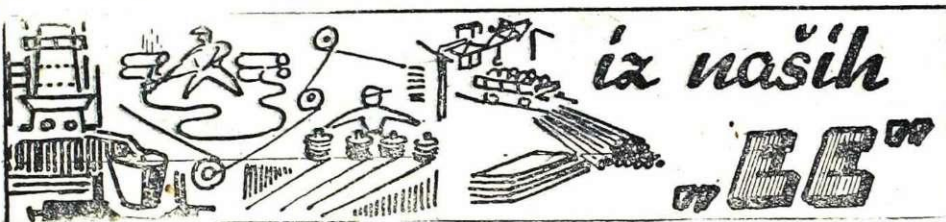
Na predlog društva izumiteljev je RO ustanovil lastno »Registraturo« tehniških izboljšav in njih avtorjev. To je evidenca tehniških izboljšav, datum njih nastanka (prijava pri registraturi), ker so se pričeli pojavljati spori med industrijskimi organizacijami glede avtorstva. »Registratura« bo v zmanjšanem smislu opravljala funkcijo patentnega urada.

Za pravilno registracijo bodo avtorji tehničnih izboljšav prejeli formular, v katerega bodo vpisali bistvene podatke tehnične izboljšave (racionalizacije). Po prijavi bodo prejeli uradno potrdilo o registraciji z datumom prijave. Za člane

DIATZ bo registracija brezplačna. Nečlanj bodo plačali vsako registracijo po 200 din za pristojbine in 100 din za administrativne stroške. Registrature se lahko poslužijo fizične in pravne osebe. V poštev pridejo samo potrjene racionalizacije.

»Registratura« ba dajala tudi informacije o obstoječih in registriranih racionalizacijah. »Registratura« ne bo imela zaščitne funkcije kot na primer državni Patentni urad, temveč predvsem dokazno funkcijo v primeru spora.

Smatramo, da bo to nova pridobitev za avtorje tehničnih izboljšav.

MARTINARNA

V martinarni so morali utrditi žerjavno progo, da bo lahko nemoteno obratoval 100 tonski livni žerjav v hali livne jame. Na ta način bodo omogočili, da bo tudi pri peči III možno delati z vložkom 85 ton, s čimer bodo pripomogli k povečanju letnega načrta proizvodnje jekla.

Pred nekaj dnevi sta obiskala martinarno zdravnika obratne ambulante šef. dr. Milan Čeh in dr. Jože Jensterle. Zanimala sta se za organizacijo varnosti pri delu, kakor tudi za zdravstvene pogoje, v katerih delajo naši sodelavci v martinarni. Martinarji so bili njunega obiska veseli in pričakujejo še večjih uspehov na področju preventivnega zdravstva.

HLADNA VALJARNA – ŽIGARNA

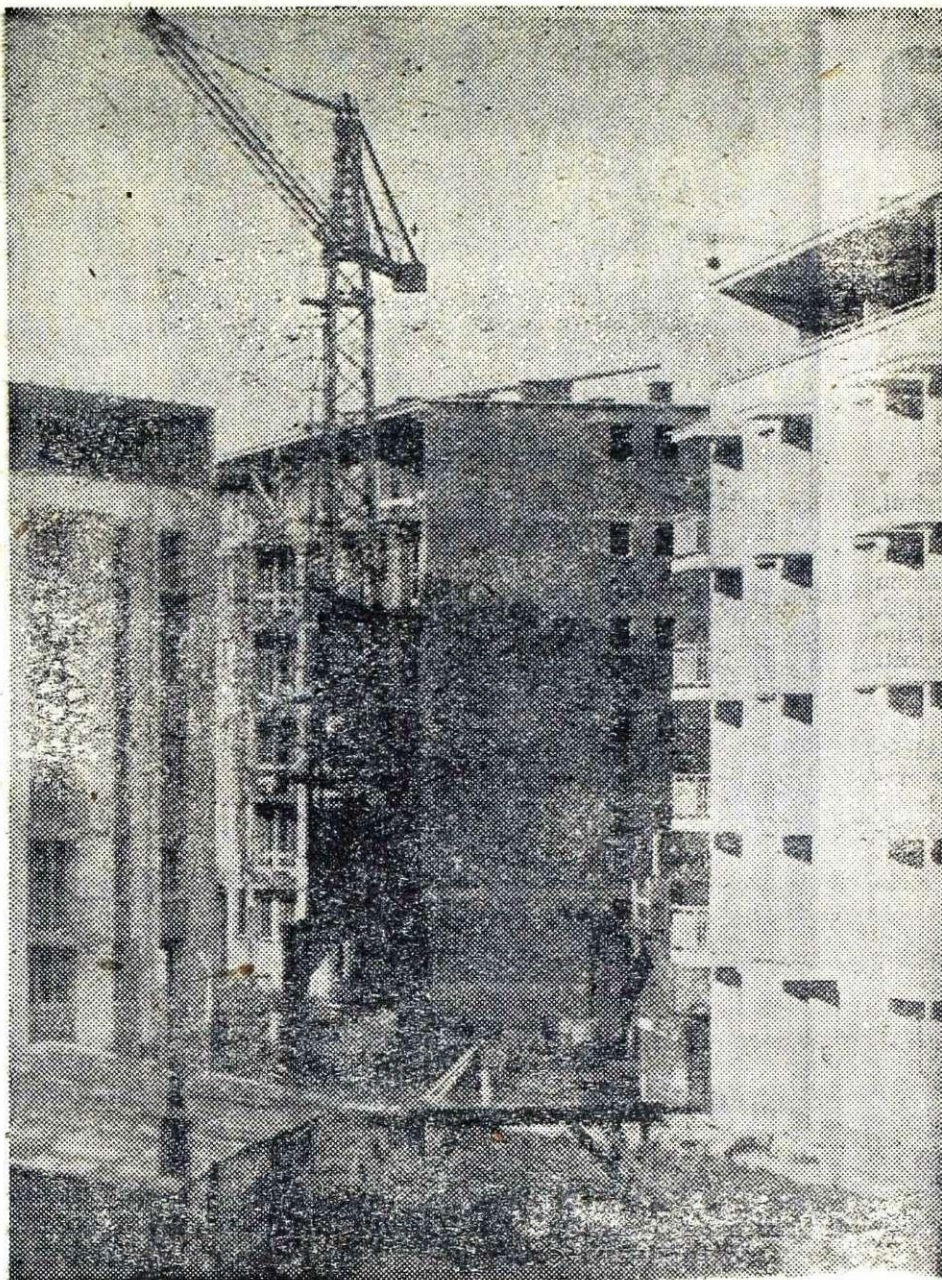
REKORDNA PROIZVODNJA V HLADNI VALJARNI

V decembru so v ekonomski enoti hladna valjarna dosegli rekordno proizvodnjo v višini 1540 ton. Dosegli so tudi rekordno storilnost in sicer 76 kg/h/moža.

Kljub vsem težavam je tudi žičarna izpolnila svoj letni načrt za lansko leto.

Najvišjo mesečno proizvodnjo pa so dosegli tudi pri proizvodnji bele pločevine in sicer 275 ton.

V našem časopisu smo že večkrat pisali o pereči stanovanjski problematiki na Jesenicah, s posebnim poudarkom, da je treba pospešiti gradbena dela na stanovanjskih objektih. Pisali smo tudi o velikem odzivu članov našega kolektiva, ki so se odločili, da vložijo potrebna denarna sredstva z namenom, da čimprej dobijo stanovanja, ki jih gradijo gradbena podjetja na Plavžu in na Javorniku. Ni treba posebej poudarjati, da prosilci težko čakajo dneva, ko jim bodo izročili ključe od novih stanovanj. V času, ko to pišemo, bi morali biti prosilci že v novih stanovanjih, ker pa gradbena podjetja, ki stanovanja gradijo, niso držala obljube, bo vselitev v nove stanovanjske objekte možna šele v marcu.

Kako dolgo se bodo mudili gradbeni delavci v stanovanjskih blokih na Plavžu? Želimo, da bi bili z gradbenimi deli čimprej gotovi, stanovanja pa dodeljena prosilcem, ki že težko čakajo na vselitev

Prve vselitve šele v marcu

Stanovanjski referent pri naši železarni je sodelavcu našega lista povedal, da dela pri gradnji stanovanjskih blokov na Plavžu napredujejo zelo počasi. Nekatera gradbena podjetja zamujajo roke in sredi najhujše zime opravljajo dela na vodovodnih in instalacijskih napravah, ki bi jih morala opraviti že lani. Ne moremo razumeti, zakaj se gradbenim podjetjem ne mudi in kje so vzroki, da dela tako počasi napredujejo. Ali gre res samo za to, da ob počasnem delu gradbeni delavci na lažji način preživijo zimske mesece, ali pa gre samo za to, da je število opravljenih delovnih ur pri gradnji stanovanjskih blokov čim večje. Radi bi vedeli, kaj o teh vprašanjih menijo pri gradbenem podjetju »Gorica«, saj so že pred meseci napove-

dali, da bo stanovanjski objekt, ki ga gradijo na Plavžu, dograjen že do Dneva republike v lanskem letu.

Nič boljši ni položaj na Javorniku, kjer je v gradnji šest stanovanjskih blokov. V dveh stanovanjskih blokih že stanujejo člani našega kolektiva z družinami, ostale štiri objekte, ki jih gradi gradbeno podjetje »Projekt« iz Kranja, pa gradijo prav tako počasi, kakor stanovanjske objekte na Plavžu. Zeleli bi, da nam več o tem povedo tisti, ki so odgovorni za točno izpolnjevanje predvidenih rokov pri gradnji stanovanjskih objektov. Morča tudi ne bo odveč, če bi v eni od prihodnjih števil našega časopisa povedali svoje mnenje tudi predstavniki našega podjetja, ki stanovanjske objekte tudi financira.

NAŠE ODLIKE

»Oh, ti nesrečni kozarci in flaše!«

Ker je pred nami še nekaj sindikalnih občnih zborov, ne bi bilo napak, če napišem o tem nekaj vrstic. Občni zbori so vsako leto in mnogo bolj obiskani, kot med letom običajni sindikalni sestanki. K temu seveda pripomore stara navada: pol klobase, nekaj maliganov in ob zaključku prosta zabava. Zabave si človek bolj želi, kakor dolgih referatov in zato ni čudno, da so škripanje stolov, zehanje, pokašljanje in drugo pripomočki, da je govornega dela čimprej konec in se začne zabava s plesom ali pa prijateljska debata. Imamo pa tudi prijatelje, ki se spoprimejo z

litčki, kar ima za posledico včasih precej bučen zaključek večera. To je bilo tudi pred kratkim, ko so ob zaključku »plavali« po zraku vse mogoči predmeti od kozarcev, steklenic pa ne vem kaj. Toda ne le po zraku, včasih je prišlo do neizbežnega trčenja z glavo kakšnega posameznika.

Jutranja inventura je prinesla žalostno sliko. Posledica letečih predmetov je bila osem »ajmarjev« črepinj in ostan- kov »uspelega« občnega zbora.

Prepričan sem, da bi bil vsak nadaljnji komentar odveč in da je taka bilanca najlepše ogledalo »naših odlik«.

Dr. Špičmoh

ŠPORT IN KULTURA

„SVOBODA NA POHODU“

Kakor vsako leto, tako sta tudi lani Občinski sindikalni svet in Izvršni odbor sindikalne organizacije naše železarne že v decembru začela s pripravami za obisk naših delavcev in sploh vseh Jeseničanov, ki se zdravijo v zdravilišču Golnik. Teden dni pred planiranim obiskom je bil sestavljen točen program. V programu je bil predviden tudi nastop DPD Svobode, ki naj bi nastopila z glasbeniki in pevci.

Program je bil odobren od predsednika Svobode in določen tudi točen čas odhoda, to je ob 15. uri. Vendar smo prvo razočaranje doživeli že na Jesenicah, ker smo morali od predvidenega odhoda odstopiti in smo se na Golnik odpeljali s 45 minut zamude, vendar brez pevovodje, ki je ostal na Jesenicah z namenom, da bi zbral še ostale manjkajoče pevce. Rečeno je bilo, da pride pevovodja s pevci takoj za nami na Golnik.

Na Golniku je bila predstava predvidena ob 16. uri. Ko smo s

polurno zamudo prispeli na Golnik, je bila dvorana nabito polna, čeprav v prejšnjih letih ni bilo tako. Naprošeni smo bili, da s predstavo takoj začnemo, ker majo bolniki najkasneje ob 18. uri že večerjo. Seveda smo morali obrazložiti položaj, v katerem smo se nahajali in prosili, naj nekoliko počakajo. Ljudje v dvorani pa so nestrpno čakali in slisali smo mnoge življe in opazke.

Toda dragi bralci, verjemite mi, da smo še bolj nestrpno čakali na pevovodjo in pevce mi, kakor pa ljudje v dvorani. Ker se je kazalec na uri premaknil že na 17.30 uro, je vodstvo zdravilišča Golnik obvestilo zbrane gledalce v dvorani, da v tej situaciji ne morejo pričakovati programa in da naj dvorano zapu-

stijo. V dvorani naj ostanejo le Jeseničani, katerim bodo obiskovalci izročili novoletna darila in čestitke. Ko smo izročili novoletna darila našim sedelavcem, se je pripeljal na Golnik z dvournjo zamudo tudi pevovodja, tako da so lahko zapeli nekaj pesmi, program pa je poslušalo le 30-35 bolnikov.

Po nekaterih izjavah so imeli jeseniški pevci ob 19. uri uspel koncert na Golniku, vendar o tem ne morem razpravljati, ker sem pobegnil z Golnika zaradi sramu. Vam, dragi bralci, prepuščam, da sami presedite, če je koncert DPD Svobode z Jesenic uspel, toda po izjavah nekaterih bolnikov ni bil namenjen novoletnim praznikom, pač pa za 1. april.

Pavel Lotrič

Posvet o kulturi na ObSS

16. januarja 1962 je bilo na Jesenicah posvetovanje o kulturnem življenju in udeleževanju naših ljudi. Tega posveta so se poleg zastopnikov Sveta Svobod, Sveta za prosveto in kulturo pri ObLO ter zastopnikov raznih kulturnih dejavnosti udeležili tudi predstavniki komisije za kulturo pri Republiškem Svetu sindikatov, tov. Ivo Tavčar, član Univerzitetnega odbora ZSJ, tov. Blaž Matejkovič in tov. Sonja Gašperšičeva, novinarka Delavske enotnosti.

Na posvetu so udeleženci iznesli predvsem probleme, s katerimi se borijo posvetna društva v naši občini. Pogovorili pa so se tudi o tem, v kateri smeri naj bi delo v bodo-

če šlo in katerih načinov bi se pri tem posluževali.

Kar ni bilo izrečeno, a se je vendar moglo iz vse diskusije razbrati, pa je ugotovitev, da naloge političnih organizacij niso omejene samo na gospodarsko in politično dejavnost v občini, ampak da zajemajo celotno problematiko življenja prebivalcev občine, vključno s skrbjo za vsestransko kulturno rast ljudi.

Se zanimiva ugotovitev. Pobuda za posvet ni bila dana na Jesenicah, ampak je prišla iz Ljubljane. In še eno vprašanje. Kako to, da republiški organi kažejo za kulturno rast Jesenic večje zanimanje, kakor mi sami?

Maksa Grilca ni več med nami

Komaj teden dni je minilo, ko smo poročali o smrti prvoborca Janeza Žvana-Dravškega, že smo zvedeli za žalostno novico, da je umrl, zadet od srčne kapi, prvoborec in nosilec spomenice 1941 Maks Grilc.

Življenjska pot pokojnega Maksa Grilca ni bila rožnata. Rojen je bil 1908 v Ribnem pri Bledu. Izhaja iz siromašne delavske družine. V družini je bilo četrto otrok, ki jih je oče le s težavo preživljal. Zaradi težkih razmer, kakršne so vladale doma, se je odločil za krojaški poklic. V Ribnem pri Bledu je končal 4. razrede osnovne šole in obrtno šolo, krojaško obrt pa se je učil na Bledu in v Ribnem.

Med obema vojnama je pokojni Maks Grilc spoznal, kako težko je življenje, kajti pomoči ni prejemal. Odločil se je, da se pridruži prvim partizanom na Gorenjskem. 20. julija 1941 je odšel v partizane, v Cankarjev bataljon in sodeloval v zgodovinski bitki v Dražgošah, kakor

tudi na Rovtarici, na Oblakovi planini ter v Poljanski in Selški dolini. Proti okupatorju se je boril odločno in vztrajno. Zaplenil je tudi prvi nemški mitraljez, ki je še danes ohranjen v muzeju NOB v Ljubljani.

Med NOB je izgubil dva brata, tako da sta mu po zmagi nad okupatorjem ostala le še sestra in oče, ki je dočakal visoko starost 93 let. Poiskal si je delo v naši tovarni. Zaposlen je bil od leta 1953 dalje pri nadzorni službi kot čuvaj. Več let je stanoval v Kranjski gori in šele pred kratkim se je vselil v novo stanovanje na Plavžu. Sodelavci iz nadzorne službe se pokojnega Maksa Grilca spominjajo kot skromnega in discipliniranega člana našega kolektiva. Ker je bil rahlega zdravja in zaradi posledic iz NOB, drugih nalog ni mogel opravljati, pač pa se je zadovoljil s svojim delovnim mestom v naši železarni. Kot enega izmed prvih borcev za svobodo bomo pokojnega tov. Grilca ohranili v trajnem spominu.

ŠAH

Ali bodo šahisti še drugi v Sloveniji?

V nedeljo se bodo pomerila v Ljubljani za naslov republiškega prvaka moštva najboljših šahovskih društev v Sloveniji. Igrali bodo: moštvo mariborskega Branika, Ljubljanskega šahovskega društva, pomlajeno moštvo Domžal, ki si je priborilo pravico igranja in moštvo Jesenic, ki je bilo na lanskem republiškem prvenstvu drugo.

Ali bo uspelo oslabljenemu moštvu Jesenic ponoviti lanskega uspeh in obdržati drugo mesto v Sloveniji. Prvo mesto pripada namreč zveznemu finalistu mariborskega Železničarju, ki ima v svojih vrstah mednarodnega mojstra Puca in Parmo. Odgovor na naše vprašanje bomo dobili že to nedeljo.

Danes objavljamo partijo šaha z društvenega prvenstva Jesenic za leto 1961. Avtorja sta mojstrski kandidat Kočevar, večkratni udeleženec slovenskih šahovskih prvenstev in tretjekategornik Krničar. Razmerje sil je torej Goljat : David, vendar se je »Goljatu« zaradi izsiljevanja zmage za vsako ceno točka upravičeno izmuznila.

Beli: Kočevar

Črni: Krničar

1. d4 Sf6, 2. Sc3 d5, 3. Lg5 e6, 4. e4 d:e4, 5. Se4 Le7, 6. L:f6, 7. Sf3 0-0, 8. c3 b6, 9. Ld3 Lb7, 10. De2 Sbd7, 11. 0-0-0 Tb8, 12. h4 De7, 13. Sfg5 h6, 14. Sh7 Tfc8, 15. Sh7:f6 S:f6, 16. G4 c5, 17. d:c5 b:c5, 18. Sd6 L:h1, 19. S:c8 T:c8, 20. T:h1 Db7, 21. Tgl De7, 22. g5 Df4+, 23. Kbl h:g, 24. h:g Sd5, 25. g6 Tb8, 26. g:f7+ D:f7, 27. De5 Tb7, 28. C4 Df6, 29. D:f6 S:f6, 30. Tg5 Te7, 31. Lg6 Sh7, 32. L:h7 K:h7, 33. Te5 Te6, 34. Tg5 Kh6, 35. f4 g6, 36. Kc2 Kg7, 37. Kc3 Kf6, 38. a3 a5, 39. b3 Te7, 40. Kd3 Td7+, 41. Ke4 Te7, 42. Kd3 Te8, 43. Kc3 Te7, 44. b4 a:b4, 45. a:b4 c:b4, 46. Kb4 Tb7+, 47. Tb5 Td7, 48. Kc3 Td1, 49. c5 Tc1+, 50. Kd2 Te4, 51. Kd3 Tc1, 52. Kd4 Td1+, 53. Ke4 Td5, 54. Ta5 Tf5, 55. Kd4 T:f4+, 56. Kc3 Tf5, 57. Kb4 g5, 58. c6 Ke7, 59. Ta8 Kd6, 60. TC8 g4, 61. Te8 Tg5, 62. c7 K:c7, 63. T:e6 Kd7, 64. Te1 Kd6, 65. Kc4 Te5, 66. Tgl Te4+, 67. Kd3 Ke5, 68. Tf1 Tf4, 69. Te1+ Kf5, 70. Te8 Kg5, 71. Th8 g3, 72. Ke3 Tf7, 73. Ke2 Kg4, 74. Tg8+ Kh3, 75. Th8+ Kg2, 76. Th6 Kg1, 77. Th8 Tf2+, 78. Ke1 Th2, 79. Ta8 g2 in beli se pred nastopom nove dame preda.

BRALCEM ŽELEZARJA!

Uredništvo Železarja obvešča člane kolektiva, da sprejema preklice za izgubljene izkaznice za vstop v železarno sprejemni oddelak. Zaradi tega v bodoče ni treba več iskati informacij na uredništvu Železarja.

ZAHVALA

Podpisan Ivan Šmon, zaposlen v obratu Javornik I - adjustaža, se iskreno zahvaljujem za prejeto denarno pomoč in novoletno darilo.

Ivan Šmon

Javornik I - adjustaža

ZAHVALA

Kolektivu prometa se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Blaž Domijan

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in fete

ANTONIJE TACERJEVE

se najlepše zahvaljujem za pomoč tov. Ojzelovi, Kosičevi in Debelakovi in darovalcem vencev. Posebno se zahvaljujem dr. Brandstetterju in dr. Vidaliču ter vsemu osebju internega oddelka bolnišnice na Jesenicah za nego in skrb. Najlepša hvala tudi vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Zalujoča: hčerka, Anželca z možem, Anica z družino, Ivanka z družino in Beti z možem, ter družini Šlibar in Repič

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi dragega moža in očeta

JANEZA ŽVANA

se zahvaljujem vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami.

Iskrena zahvala tudi družbeno političnim organizacijam, kolektivni železarne in zdravniškoma dr. Benediku in dr. Ulčarjevi.

Zahvaljujem se tudi pevcem in godbenikom ter darovalcem vencev in govornikom za poslovične besede ob odprtem grobu.

Zalujoča: žena Vida, hčerka Ivanka, sin Janez in ostalo sorodstvo

torju Brandstetterju in doktorju

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše drage žene in mame

IVANKE BEGUSEVE

se najiskrenejše zahvaljujem dok. Jensterju za lajšanje bolečin in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nama.

Zalujoča: mož Florijan

Kam z vzdržanimi glasovi?

(Nadaljevanje s 1. str.)

dozoreli in se bojijo zamere ter ne povedo svojega mnenja. Navadno so tisti, ki se vzdržijo glasovanja, proti predlogu, le da tega nočejo javno povedati.

Ce se kdo s predlogom ne strinja, nas bo veselilo, da na tem mestu pove svoje mnenje. V naši razpravi ni prav nič argumentov, ampak samo človeško in logično pojmovanje določenega vprašanja.

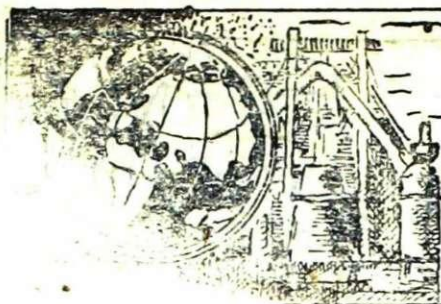
Milan Polak

Komisija je ugotovila...

(Nadaljevanje in konec)

določiti več pravic in dolžnosti organom obratnega vodstva in upravljanja in da bodo morale pri kadrovanju bolj aktivno sodelovati odgovorne osebe obrata. Predvsem pa je treba pravočasno ljudem pojasnjevati morebitne spremembe in ne le administrativno reševati večkrat navidezno majhne stvari, ki pa zaradi nepoznavanja povzročajo včasih tudi velike probleme. Komisija je ugotovila, da je obratovodstvo včasih na sestankih, ki so se jih udeležili predstavniki vseh organizacij v obratu, skušalo reševati tudi tehnična vprašanja (norme), ki so izključno v kompetenci obratnega vodstva. Tak način ukrepanja meji na oportunistični odnos. Vzrok temu pa moramo iskati v nepravilnih odnosih, ki povzročajo tako stanje, da že obratovodja več ne ve, kako bi ukrepal, da bi bilo vsem prav. To velja predvsem za žičarno.

Komisija smatra, da so naloge in način dela posameznih družbenih in političnih organizacij v obratu dovolj jasno določene in je razumljivo, da ne more n. pr. predstavnik neke organizacije prevzeti soodgovornost za neko rešitev oz. sklepe na posameznih sestankih, ki spada-

Železarski GLOBUS

NORVEŠKA — Norveška je važen proizvajalec ferozlitin, ki se uporabljajo v jeklanstvu in jih večinoma izvažajo. Poleg ferokroma, feromangana in silikomangana proizvaja največ ferosilicija, ki ga je v letu 1960 proizvedla 160 tisoč ton in v letu 1961 175 tisoč ton.

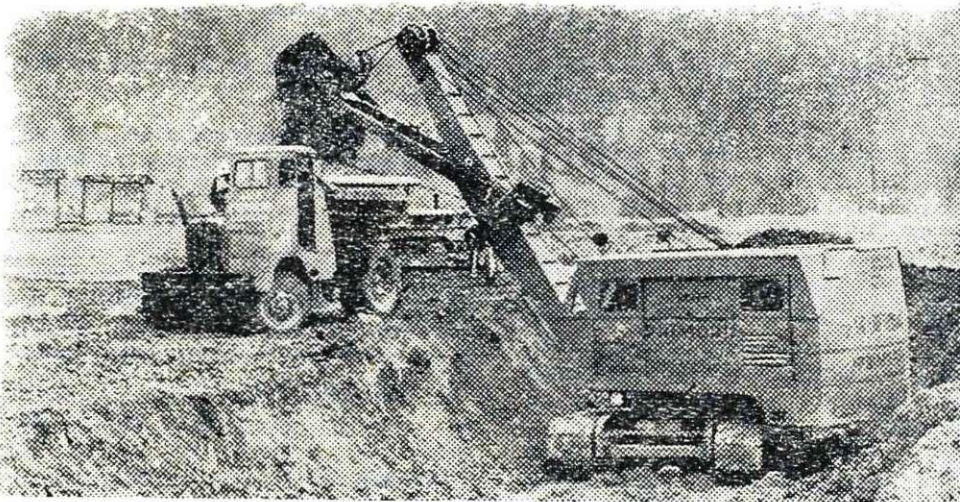
LIBERIJA — V letu 1962 bo dobavila ta afriška država železarnam v Zahodni Nemčiji 2,5 milijona ton

železne rude. V prihodnjih desetih letih je predvideno zvišanje uvoza železne rude iz Liberije v Zahodno Nemčijo na 9 milijonov ton.

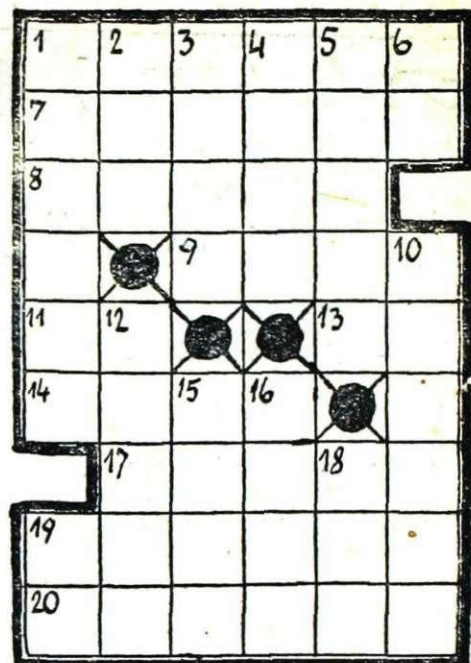
JAPONSKA — Železarska industrija jeklenih cevi na Japonskem je proizvedla v sedmih mesecih preteklega leta 887.000 ton cevi, in sicer od tega 249.000 ton brezšivnih in 638.000 ton šivnih cevi. S tem so dosegli že 76,2 odstotkov proizvodnje cevi v letu 1960, ko so izdelali 1.164.000 ton cevi. Te številke kažejo, da so proizvodnjo jeklenih cevi v letu 1961 precej povečali.

AVSTRIJA — V preteklem letu je železarna VOEST v Linzu investirala preko 600 milijonov šilingov v novogradnje. Glavni objekt teh investicij je bila nova hladna valjalna, ki bo začela obratovati v sredini tega leta. Letno bo lahko izdelala 200 tisoč ton hladno valjanih izdelkov, kar bo sedanjo tovrstno proizvodnjo te železarne skoraj podvojilo.

Tone Dolenc

Ceprav zima še ni pri kraju, na Bejskem polju z gradbenimi deli že nadaljujejo. Na sliki vidimo, kako z bagerjem nakladajo material in ga nato odvažajo na nasip

KRIZANKA

Vodoravno: 1. obrat naše železarne; 7. očesna mrežica; 8. rimska Ljubljana; 9. naša najmanjša denarna enota; 11. kazalni zaimmek; 13. števnik; 14. poziv, klic; 17. trava druge košnje; 19. glasbeni instrument; 20. vrsta skladbe.

Navpično: pekovski izdelek; 2. eden od dvojčkov mitoloških ustanoviteljev Rima; 3. skrajšan naziv za obrat naše železarne; 4. žensko ime; 5. največje finsko jezero; 6. kazalni zaimmek; 10. glavno mesto Turčije; 12. dalmatisko vino; 15. zemeljski plin; 16. vulkanski izmeček; 18. vijak sadne stiskalnice; 19. okrajšava za konjsko silo.

REŠITEV KRIZANKE IZ 2. STEVILKE

Vodoravno: 1. žičarna, 8. amorfen, 9. raka, 10. MK, 11. Magia, 13. v, 14. Toto, 16. or, 18. napa, 20. Vatikan, 22. kantata.

Jesenice : KAC 4 : 8

ŽELEZAR, tednik — izdaja: Železarna Jesenice — glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Železar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. — Tisk CP Gorenjski tisk v Kranju

MoS₂ kot mazivo za mazanje strojev, naprav, avtomobilov

(Nadaljevanje iz št. 2)

V naši železarni smo uporabili molibden-disulfid že na več maznih mestih. Uspešni rezultati s premazi MoS₂ paste so se pokazali med štirimesečnim mazanjem pri litostrojskem reduktorju v valjarni tanke pločvine. Zlasti stične ploskve na zobeh so postale bolj gladke, kar priča, da smo preprečili kvarni pojav pitinga. S tem je zelo zmanjšana obraba zobnikov, kar praktično predstavlja najmanj enkratno podaljšanje življenjske dobe tega strojnega elementa.

Pri drsnih ležajih turbine in generatorja v hidrocentrali Zasip je bil dalj časa problem gretje ležajev. Z uporabo MoS₂ se je znižala temperatura precej pod maksimalno dopustno mejo. Pri motorjih z notranjim izgorevanjem igra pomembno vlogo uporaba MoS₂ pri večjih popravilih in remontih. S pravilnim premazom preprečimo nagnjenja k zaribanju in dosežemo mirnejši tek, zmanjšamo obrabo batov, valjnih izvrtin, ležajev glavne in odmične gredi itd. Odlično zaščitimo zobnike v menjalniku in diferencialu. Tudi pri avtomatskih sklopkih n. pr. Saxomat itd. lahko uporabimo s pravilnim napotkom MoS₂. S tem v zvezi je zmanjšana pora-

tehnični feljton

ba goriva in maziva, da ne govorimo o podaljšanju življenjske dobe stroja. Pri natiku krogličnih, valjčnih, igličastih ležajev, raznih koles, pri naprešanju puš, prirobnic, raznih plošč, vijčnih zvez, členkov galovih verig itd. poleg zmanjšanja obrabe s predhodnim finim premazom pozneje zlahka demontiramo sestavne dele, zlasti tiste, ki so izpostavljeni toplotnim učinkom (do 650°C).

MoS₂ — posebnost za orodjarje: pri vročem in hladnem oblikovanju, rezanju, štancanju itd., izboljšamo površine oblikovanih ploskev, izognemo se posnemanju in nagubanju materiala itd. Prilagoditev in lažji premik ventilov, drsnikov, zasunkov pri parnih in vročevodnih napeljavah omogočimo z Molykote-pasto G. Na vročih stičnih in drsnih mestih regulacije pri parnih turbinah izboljšamo z manipulacijo.

Prav tako je tudi koncentrat MoS₂ v obliki praška treba z utiranjem nanašati na drsne ploskve in sicer na popolnoma očiščene, izsušene in razmaščene, enakomerno ter v fini plasti. Kot tekočina pa pride v poštev MoS₂ največ kot dodatek določenim oljem pri visokih obremenitvah.

Posebno pozornost moramo posvečati dodajanju MoS₂ v olje pri motorjih z notranjim izgorevanjem. Vsaka prevelika količina dodanega MoS₂ lahko povzroči okvaro na ležajih in podobno. Zato doziramo vedno v določenem razmerju do omenjene polnitve motornega olja v kartarju in število prebranih količin, označenih časovni menjači olja. Molykote-A nudi

motorju boljši in hitrejši start, gladki tek, manjši vibracijski hrup, manjšo porabo goriva. Ne zmanjšuje pa možnosti za doseg najvišje hitrosti vozila.

Pri uporabi MoS₂ ugotovimo tudi povečanje kompresijskega pritiska za 2 do 3 atü večkrat že po 5.000 km ali 200 obratovanih urah. Pri dvigalih, žerjavih in sploh napravah na pogon z motorji z notranjim izgorevanjem, ki obratujejo pod težjimi pogoji dela, izbiramo v večini primerov HD-olja. Kljub aditivom in detergentom, ki jih imajo ta olja, lahko uporabimo MoS₂ zlasti pri starih in dotrajanih strojih. V Švici so napravili poskus pri motornem vozilu, ki je imelo prevoženih nad 50.000 km. Z dodano emulzijo MoS₂ motornemu olju SAE 20, so prevezili 500 km. Nato so olje izpustili in vozili nadaljnjih 500 km brez olja v motorju. Mazanje je prevzel v zadnjem primeru molibden-disulfid in preprečil vsako poškodovanje. Take nenamerne poskuse v praksi srečamo povsod, kjer nam iz katerikoli razlogov lahko odpove mazanje ali zmanjka olja in kot zadnji ukrep še vedno lahko nadaljujemo obratovanje oz. vožnjo s strojem do prve reparaturne delavnice.

S temi primeri pa še niso izrpane vse možnosti uporabe molibdenovega-disulfida kot praška, paste ali oljne suspenzije v službi mazanja. S pravilno uporabo MoS₂ dosežemo daljšo življenjsko dobo stroja, manj popravil in znižamo stroške vzdrževanja.

Ivan Kodrič